

Сунуштамалар

COM/ENR/REC/002/FINAL

Бейрасмий котормо

Бешинчи жыйын
Бишкек, 2019-жыл, 30-май

ЖАРАТЫЛЫШ РЕСУРСТАРЫН ЭКОЛОГИЯЛЫК ЖАКТАН ТУРУКТУУ ПАЙДАЛАНУУ: УКУКТУК КОЛДОО

Парламенттик Ассамблея:

Жаратылыш ресурстарын туруксуз пайдалануу адамдын саламаттыгына жана элдин турмушуна олуттуу таасирин тийгизерин ***эске алуу менен;***

Жер кыртышы менен көлмөлөрдүн кычкылдануусунун жогорку деңгээлине, биоартүрдүүлүктүн жоюлуусун шарттоого, жер кыртышынын эрозияга учурашы жана таштанды менен булганычтардын көбөйүүсүнө алып келген экологиялык кесепеттерге кабатырланууну ***көңүлгө алуу менен;***

ТҮРКПАга мүчө-өлкөлөр кошулуп, кабыл алган айлана-чөйрөдөгү жаратылыш ресурстарын пайдаланууга байланыштуу эл аралык конвенциялар менен мыйзамдарды ***эске салуу менен;***

ТҮРКПАнын Түркиянын Улуу Улуттук Жыйынынын (ТУУЖ) колдоосу аркылуу Анкарада 2019-жылдын 23-24-январында өткөргөн “Токойлордун жаратылыш байлыктарын коргоо жана айлана-чөйрөдөгү жаратылышты пайдалануу боюнча: мыйзамдуулук жана тажрыйба” аттуу семинардын маанилүү ролун ***белгилөө менен;***

ТҮРКПАга мүчө-өлкөлөрдө айлана-чөйрөдөгү жаратылыш ресурстарын пайдалануу маселелери боюнча өткөрүлгөн семинарларды, форумдарды жана башка иш-чараларды **колдоо менен;**

БУУнун туруктуу өнүктүрүү боюнча максаттарынын 15-беренесинде көрсөтүлгөн токойлорду туруктуу башкаруу, чөлгө айлануу менен күрөшүү, жерлердин деградацияланышын токтотуу, биоартүрдүүлүктүн жоюлуусун болтурбоо максаттарына жетүүгө багытталган биргелешкен аракеттердин зарылдыгын **аңдап-сезүү менен;**

Парламенттердин жаратылыш ресурстарын ырааттуу пайдаланууну камсыздоодо башкы ролду ойноорун, ошондой эле байкоочу катары чыгып, жаралган экологиялык көйгөйлөргө тез жана натыйжалуу таасир этүү үчүн Өкмөткө басым жасай алаарын **көңүлгө алуу менен,**

Төмөнкү маселелер боюнча келишимге жетишилди:

- a) Жаратылыш ресурстарын ырааттуу пайдалануу экономикага багытталышы керек. Өнүгүүнүн бейургаал жолунан бара-бара кетүү жана кайра жаралуучу ресурстарды үнөмдүү пайдаланууга өтүү, ошондой эле энергиянын атаандаш булактарын – күн, шамал жана башка атаандаш булактарын өнүктүрүү;
- b) Калктын социалдык жигердүүлүгүн арттыруу, коомдук экологиялык көз карашты түзүү жана өлкөнү өнүктүрүүнүн маанилүү жана стратегиялык максаттары болгон жаратылыш ресурстарынын потенциалын коргоо жоопкерчилигин сезүү;
- c) Иштеп чыгуунун негизги максаттары болуп саналган аз таштанды чыгуучу жана ресурс сактоочу технологияларды киргизүү менен таштандылардын көлөмүн минимумга түшүрүү;
- d) Потенциалды туруктуу өнүктүрүүнүн регионалдык борборлору катары кызмат кылуучу аракеттеги улуттук институттарды бекемдөө;
- e) Бул маселе боюнча мүчө-өлкөлөрдүн ортосундагы натыйжалуу регионалдык жана эки тараптуу кызматташууну кеңейтүүгө багытталган күч-аракеттерди көрүү;
- f) ТҮРКПАга мүчө-өлкөлөрдүн ортосундагы тиешелүү тармактар боюнча кызматташуу артыкчылыктарын аныктоо;
- g) Мүчө-өлкөлөрдүн жаратылыш ресурстарын натыйжалуу пайдаланууга байланыштуу мыйзамдарын иликтөө, керек болгон документтерди чогултуу жана тиешелүү чөйрөдөгү мыйзамдарды жакындатуу максатында аларга талдоо жүргүзүү.